

Briseļē, 7.8.2020.
COM(2020) 360 final

2020/0165 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza
attiecībā uz nodokļu maksātāju identifikāciju Ziemeļīrijā**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Apvienotā Karaliste (AK) izstājās no Eiropas Savienības (ES) 2020. gada 31. janvārī. Saskaņā ar izstāšanās līgumu¹ no ES viedokļa tā tagad ir trešā valsts.

Tomēr ES un Apvienotā Karaliste kopīgi vienojās par pārejas periodu līdz 2020. gada beigām, kura laikā Apvienotajā Karalistē *inter alia* turpinās piemērot ES PVN tiesību aktus².

No 2021. gada 1. janvāra ES tiesību akti PVN jomā Apvienotajai Karalistei vairs nebūs piemērojami. Tomēr, pamatojoties uz Protokolu par Īriju/Ziemeļīriju³ (turpmāk "Protokols"), kas ir daļa no izstāšanās līguma, Ziemeļīrija paliks pakļauta ES tiesību aktiem PVN jomā attiecībā uz precēm, lai izvairītos no stingras robežas starp Īriju un Ziemeļīriju. Savukārt attiecībā uz pakalpojumiem Ziemeļīrija kopā ar pārējo Apvienoto Karalisti tiek uzskatīta par valsti ārpus ES.

Tādējādi Ziemeļīrijā nenovēršami rodas dubulta vai jaukta PVN sistēma, saskaņā ar kuru uz Ziemeļīrijā esošu preču piegādi, iegādi Kopienas iekšienē un importu saskaņā ar PVN direktīvas⁴ V sadaļā paredzētajiem noteikumiem par to darījumu vietu, par kuriem uzliek nodokli, attiecas saskaņotie Savienības noteikumi, savukārt uz šajā pašā teritorijā sniegtiem pakalpojumiem ES PVN sistēma neattiecas.

Lai ES PVN sistēma pienācīgi darbotos, ir svarīgi, lai nodokļa maksātāji, kas Ziemeļīrijā veic preču piegādi (tostarp tā saukto "piegādi Kopienas iekšienē") vai preču iegādi Kopienas iekšienē (tostarp tādu, ko veic juridiskas personas, kas nav nodokļa maksātājas), kā minēts 214. pantā, PVN piemērošanas nolūkā tiktu identificēti saskaņā ar ES noteikumiem. Tas ir nepieciešams arī tādēļ, lai nodrošinātu fakultatīvo īpašo režīmu pareizu darbību attiecībā uz nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, vai veic preču tālpārdošanu.

No šā viedokļa ir svarīgi, lai šie nodokļa maksātāji (un attiecīgā gadījumā juridiskās personas, kas nav nodokļa maksātājas) Ziemeļīrijā tiktu identificēti, izmantojot atsevišķu ES PVN identifikācijas numuru, kas ir piešķirts saskaņā ar ES noteikumiem un atšķiras no visiem Apvienotās Karalistes PVN identifikācijas numuriem (kas sākas ar "GB"), kuri tiks piešķirti saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem. Iespējams, ka šis ES PVN identifikācijas numurs būs jāpiešķir papildus PVN identifikācijas numuram, ko izmanto Apvienotajā Karalistē, piemēram, ja uzņēmums Ziemeļīrijā gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus.

Uzņēmumiem, sevišķi tiem, kas iesaistīti preču tirdzniecībā uz Ziemeļīriju un no tās, vajadzētu būt skaidram un viegli saprotamam, kādi noteikumi ir piemērojami, proti, vai nu tie, kas ir spēkā ES, vai tie, kas ir piemērojami Apvienotajā Karalistē. ES PVN identifikācijas numuram ir svarīga nozīme ES PVN sistēmas darbībā, piemēram, lai pamatotu atbrīvojumu tā dēvētajām preču "piegādēm Kopienas iekšienē" (izmantojot *VIES* sistēmu), noteiktu piemērojamās PVN atmaksas procedūras (ES PVN atmaksas sistēma⁵ vai 13. direktīva⁶),

¹ Padomes līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV C 384 I, 12.11.2019., 1. lpp.).

² Sk. izstāšanās līguma 126. un 127. pantu.

³ OV C384 I, 12.11.2019., 92. lpp.

⁴ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

⁵ Padomes Direktīva 2008/9/EK (2008. gada 12. februāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem,

veiktu PVN maksātāju grupēšanu, trīspusējus darījumus un ķēdes darījumus (“starpniekuzņēmējs”), preču piegādi saņēmējam uz noliktavu, “42. muitas procedūru”, “drošības tīklu” (Kopienas iekšējās iegādes vieta dalībvalstī, kas ir izdevusi PVN).

Tādēļ tiek ierosināts PVN identifikācijas numuriem Ziemeļīrijā lietot īpašu prefiksu “XI”. Jauns īpašs prefikss ir vajadzīgs, jo Ziemeļīrijai nav noteikta ISO koda Nr. 3166 – alfa 2, ko izmanto, lai noteiktu PVN identifikācijas numuru prefiksus ES saskaņā ar PVN direktīvas 215. pantu. Tomēr ISO paredz iespēju izmantot kodus ar “X” teritorijām, kurām nav īpaša koda; tāpēc kods “XI” ir loģiska izvēle.

Jānorāda, ka, lai gan saskaņā ar PVN direktīvas 214. pantu pastāv vispārējs pienākums identificēt PVN maksātājus (un attiecīgā gadījumā – juridiskas personas, kas nav nodokļa maksātājas), pastāv arī iespēja, ievērojot PVN direktīvas 272. panta nosacījumus, atbrīvot konkrētus nodokļa maksātājus no šā un citiem pienākumiem. Tādējādi Apvienotā Karaliste varētu izvēlēties identifikāciju ar īpašo prefiksu attiecināt tikai uz tiem tirgotājiem Ziemeļīrijā, kuri ir faktiski iesaistīti ES iekšējā preču tirdzniecībā, un izslēgt, piemēram, tos uzņēmumus, kas veic tikai iekšzemes piegādes.

Kā jau minēts, PVN identifikācijas numuram (ar pareizo valsts prefiksu) ir svarīga loma ES iekšējā tirdzniecībā. Derīgs PVN identifikācijas numurs ar pareizu prefiksu tagad ir būtisks priekšnosacījums, lai tā dēvētajām preču “piegādēm Kopienas iekšienē” piemērotu PVN direktīvas 138. pantā paredzēto atbrīvojumu. Pieteikuma iesniedzējiem ir jābūt arī iespējai piekļūt ES PVN atmaksas sistēmai.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Ierosinātais koda “XI” lietojums atbilst tā paredzētajam lietojumam muitas un akcīzes vajadzībām attiecībā uz Ziemeļīriju.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Priekšlikums atbilst vispārējai Protokola īstenošanai ar mērķi laikus nodrošināt pienācīgu Ziemeļīrijas konkrētās nostājas sagatavošanu pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ar direktīvu tiek grozīta PVN direktīva, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu. Minētajā pantā paredzēts, ka Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par dalībvalstu noteikumu saskaņošanu netiešo nodokļu jomā.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 3. punktā, Savienības līmeņa darbības var veikt tikai tad, ja dalībvalstis pašas nevar pietiekami labi īstenot paredzētos mērķus un tādējādi ierosināto darbību mēroga vai ietekmes dēļ tie ir labāk sasniedzami ES līmenī.

---

kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī (OV L 44, 20.2.2008., 23. lpp.).

⁶ Padomes Trīspadsmītā direktīva 86/560/EEK (1986. gada 17. novembris) par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem – pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšana nodokļiem pakļautām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā (OV L 326, 21.11.1986., 40. lpp.).

PVN režīmu attiecībā uz Ziemeļīriju pēc savas būtības nevar noteikt atsevišķas dalībvalstis. Turklāt PVN tiek saskaņots ES līmenī, tādēļ jebkurai iniciatīvai ieviest īpašu kodu, kas izmantojams ES PVN sistēmā attiecībā uz Ziemeļīriju, ir nepieciešams Komisijas priekšlikums par grozījumiem PVN direktīvā.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums, ciktāl tas attiecas uz īpaša koda ieviešanu Ziemeļīrijai, ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, proti, tas paredz tikai tos pasākumus, kas ir nepieciešami Līgumu mērķu — jo īpaši, netraucētas iekšējā tirgus darbības — sasniegšanai pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES. Līdzīgi kā subsidiaritātes pārbaudē, dalībvalstis nevar risināt Ziemeļīrijas īpašās situācijas ES PVN sistēmā praktiskos aspektus bez priekšlikuma grozīt PVN direktīvu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tiek ierosināta direktīva, ar ko groza PVN direktīvu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības budžetu.

Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar Protokola 8. panta otro daļu ieņēmumus, kas gūti no darījumiem, kuri ir apliekami ar nodokli Ziemeļīrijā, nepārskaita ES.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz nodokļu maksātāju identifikāciju Ziemeļīrijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

Ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu saistībā ar 131. pantu Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas¹,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu²,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Apvienotā Karaliste izstājās no Eiropas Savienības 2020. gada 31. janvārī, pamatojoties uz Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (“Izstāšanās līgums”). Izstāšanās līgumā ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī. Līdz minētajam datumam Savienības tiesību akti par pievienotās vērtības nodokli (“Savienības tiesību akti par PVN”) joprojām ir piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā. Pēc pārejas perioda Savienības tiesību akti PVN jomā vairs nebūs piemērojami ne Apvienotajai Karalistei, ne tās teritorijā.
- (2) Tomēr saskaņā ar 8. pantu Protokolā par Īriju/Ziemeļīriju (“Protokols”), kas ir daļa no Izstāšanās līguma, Savienības tiesību aktus PVN jomā Ziemeļīrijā pēc pārejas perioda turpinās piemērot⁴ attiecībā uz precēm, lai izvairītos no stingras robežas starp Īriju un Ziemeļīriju.
- (3) Tāpēc uz nodokļa maksātājiem un dažām juridiskām personām, kas nav nodokļa maksātājas, saistībā ar PVN par darījumiem ar precēm Ziemeļīrijā attieksies Savienības tiesību akti, savukārt saistībā ar PVN par visiem pārējiem darījumiem Apvienotajā Karalistē, tostarp attiecībā uz Ziemeļīriju, uz tiem attieksies Apvienotās Karalistes tiesību akti.
- (4) Lai Savienības PVN sistēma varētu pienācīgi darboties, ir svarīgi, ka atsevišķs PVN numurs tiek piešķirts katram nodokļa maksātājam, kas piegādā preces Ziemeļīrijā vai

¹ (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.).

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ Ar nosacījumu, ka Protokola par Īriju/Ziemeļīriju 8. panta turpmākai piemērošanai tiek sniegta demokrātiskā piekrišana, kas minēta Protokola 18. pantā.

veic preču iegādi Kopienas iekšienē (tostarp juridiskām personām, kas nav nodokļa maksātājas), kā uzskaitīts Padomes Direktīvas 2006/112/EK 214. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā⁵, vai nodokļa maksātājam, ņemot vērā to, ka nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, vai veic preču tālpārdošanu, tiek piemēroti īpaši fakultatīvie režīmi.

- (5) Tāpēc Ziemeļīrijā būtu jāievieš atsevišķi PVN identifikācijas numuri ar īpašu prefiksu, lai nošķirtu nodokļa maksātājus un juridiskas personas, kas nav nodokļa maksātājas, kuru darījumiem ar precēm, kas atrodas Ziemeļīrijā, piemēro Savienības tiesību aktus PVN jomā, no vienas puses, un personas, kas veic citus darījumus, saistībā ar kuriem tās tiek identificētas PVN piemērošanas nolūkā Apvienotajā Karalistē, no otras puses.
- (6) Parasti PVN identifikācijas numuru prefiksu pamatā Savienībā ir valstu ISO kods 3166 – alfa 2. Ziemeļīrijai nav īpaša koda šajā sistēmā, taču ISO paredz iespēju izmantot kodus ar “X” teritorijām, kurām nav īpaša koda. Tāpēc ir lietderīgi Ziemeļīrijai ierosināt kodu “XI”.
- (7) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2006/112/EK,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2006/112/EK 215. pantam pievieno šādu punktu:

“Ziemeļīrijai izmanto prefiksu “XI”.”

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2020. gada 31. decembrim. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

---

⁵ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.
Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*